

5.09.2023

"Putins kok" har fået sin sidste nadver, men det kan risikere at give bagslag!

Dødsfaldet er ikke endeligt bekræftet, men Jevgenij Prigozjin blev mindet flere steder i Rusland det seneste døgn. De Wagner-loyale militære bloggere svor hævn allerede få timer efter hans død.

Skrevet af

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

I aftes indhentede skæbnen efter al sandsynlighed den person, der på grund af sin fortid i catering-branchen er kendt som "Putins kok", lederen af Wagner-gruppen, Jevgenij Prigozhin. Han styrtede i døden i et privatfly sammen med sin højre hånd, nynazisten Dmitry Utkin, hans berygtede sikkerhedschef, fire livvagter, to piloter og en stewardesse.

Der har på sociale medier floreret rygter om, at hændelsen skulle være iscenesat, og at Prigozhin ikke var i flyet. I lyset af at både Kreml og Kreml-kritiske kilder fra Wagner-gruppen har bekræftet hans død, har kokken efter al sandsynlighed fået sin sidste nadver. I modsat fald skulle begge parter været nået til enighed om en iscenesættelse. Det er usandsynligt.

Vi finder sandsynligvis aldrig ud af, hvad der præcis førte til flystyrtet. En video viser flyet falde lodret fra stor højde. Det lodrette fald tyder på en pludselig indtruffet hændelse, som f.eks. nedskydning eller en bombe ombord. Det tyder ikke på f.eks. problemer med motor, styretøj eller andre hændelser, hvor piloterne forsøger at genvinde kontrol med flyet.

Skønt vi ikke har beviser, er den bedst begrundede arbejdshypotese, at vi står med en likvidering udført af Kreml.

Oprøret førte sandsynligvis til opgave for GRU

Sandsynligvis er den reelle baggrund for flystyrtet, at Putin efter Prigozhins oprør og den såkaldte "march mod Moskva" for to måneder siden udskrev en dødsdom for forræderi.

Ifølge de officielle forklaringer blev der dengang indgået en aftale mellem Putin og Prigozhin mæglet af Belarus' præsident Lukashenko. I lyset af at Putin i to omgange tordnede og kaldte Prigozhins forehavende for forræderi på russisk stats-TV, er det dog usandsynligt, han reelt havde til hensigt at lade Prigozhin overleve.

Forræderi-stemplet betyder i Putins Rusland, at det er normal procedure, at den militære efterretningstjeneste, GRU, får til opgave at løse problemet. I Vesten har de bl.a. likvideret Alexander Litvinienko og har bl.a. forsøgt med Sergey Skripal, Emilian Gebrev og Alexey Navalny.

Vi får sandsynligvis aldrig sikre oplysninger, om Putin har givet ordren, men Putins Kreml er befolket med loyalister. Derfor er det ikke sandsynligt, at personer fra inderkredsen, f.eks. forsvarsminister Shoigu og generalstabschef Gerasimov, har handlet på egen hånd.

┌ Hvorfor tog det så lang tid?

Flere faktorer får det til at give mening, at Prigozhin først bliver skaffet af vejen nu. Den første er, at Prigozhin var godt beskyttet. Det har ikke været så enkelt som blot at servere en kop the med polonium eller skubbe ham ud ad et vindue fra 10. sal. Det krævede noget særligt.

For det andet er det et faktum, at skønt Prigozhin er morder og krigsforbryder, er han populær i Rusland, ikke mindst inden for de væbnede styrker. Det så vi bl.a. under oprøret, hvor han i den sydrussiske garnisonsby Rostov blev hyldet som helt. Derfor har Kreml haft behov for at tage bestik af, hvordan de bedst kunne håndtere popularitetsfaktoren.

Endelig styrede Prigozhin et stort imperium, som Kreml, og sandsynligvis specifikt GRU, skulle finde ud af, hvordan de kunne få styr på. Det gælder navnlig Wagners militære enheder, der for en dels vedkommende befinder sig i en militærlejr i Belarus, og Wagners indsatser i en række lande i Afrika.

Vi ved, at korpsånden inden for Wagner-enhederne er stærk. Vi ved også, at Wagner indtil nu har tjent milliarder på at kontrollere bl.a. minedrift i flere afrikanske lande. Så at kunne imødegå væbnet opstand og sikre fortsat pengestrøm fra Afrika har sandsynligvis krævet planlægningstid for GRU.

┌ Putin vil genvinde kontrol med skræmmende symbolik

Prigozhins oprør var en uhørt ydmygelse af Putin, og det med afstand værste anslag mod hans regime. Putin blev nødt til at give Prigozhin forræder-stemplet. Den sandsynlige likvidering er Putins forsøg på at genvinde kontrollen. Når den bliver udført på så spektakulær vis, har hensigten sandsynligvis også været at sende et ekstraordinært signal til skræk og advarsel.

En anden stærk symbolsk effekt ligger i, at Kreml få timer efter flystyrtet udsendte en video, hvor Putin er i operaen i byen Kursk. Det er ikke oplyst, om det var en Wagner-opera, men det var et tydeligt forsøg på at sende et signal om, at alt er normalt, og at herskeren har styr på situationen.

Et signal om styrke, kan været et tegn på svaghed

De skræmmende effekter vil sandsynligvis virke på nogle, men alligevel kan vi slet ikke konkludere, at Putin har generobret kontrollen.

Prigozhin var som tidligere nævnt populær i de væbnede styrker og på mange måder talerør for en stor ultranationalistisk, militaristisk fløj i Rusland. Det er ikke blot få våbenbrødre. De Wagner-loyale militære bloggere har millioner af følgere. Allerede få timer efter Prigozhins død svor de hævn.

Efter al sandsynlighed ville det eneste, der kunne skabe ro på den fløj være krigssucces i Ukraine. Her vil Putin, og navnlig de tro væbnere Shoigu og Gerasimov, dog sandsynligvis gå flere ydmygelser i møde. Ironien er, at det eneste, der i Ukraine på 18 måneder har smagt en smule af succes, har været Wagner og Prigozhins indtagelse af Bakhmut.

Derudover vil eliten sandsynligvis gennemskue, at hele forløbet omkring Prigozhin har været dilettantteater. Putin, Kreml og GRU har selv skabt ham. De lod ham slippe ud af kontrol. Derefter tog det to måneder at fjerne Prigozhin fjerne ham, hvor han i mellemtiden tonede storsmilende frem på selve Putins Afrika-topmøde i Skt. Petersborg. Det sender et signal om en hersker, der godt nok er brutal, men som ikke har styr på situationen.

Derfor er det bestemt muligt, at Putins forsøg på at generobre sit image som "stærk mand" kommer til at give bagslag.